

Первомайський медичний фаховий коледж
Миколаївської обласної ради

Циклова комісія загальноосвітніх дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчальної роботи
_____ Інна СІМЧИШИНА
“ _____ ” _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Всесвітня історія»

Галузь знань 1 Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
Спеціальність 15 Медсестринство
Освітньо- професійна програма Сестринська справа
Лікувальна справа
(на основі базової середньої освіти)

(Рік вступу 2025)

Первомайськ

2025

Робоча програма _____ з всесвітньої історії _____ для здобувачів освіти **спеціальності 15 Медсестринство; освітньо-професійної програми: Сестринська справа, Лікувальна справа** складена відповідно до навчальної програми з дисципліни « Всесвітня історія. Історія України. (Інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти 10-11 класи , затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України № 698 від 03 серпня 2022 року (надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України)У 2022р. Навчальну програму з історії змінили й доповнили (відповідно до наказу Міністерство освіти і науки України від 03.06.2022 р. № 521 «Про утворення робочих груп з оновлення змісту навчальних програм»): Гриневич Людмила, провідна наукова співробітниця Інституту історії України Національної академії наук України, директорка Українського науково-дослідного та освітнього центру вивчення Голодомору (HREC in Ukraine), докторка історичних наук (голова Робочої групи)

Розробник робочої навчальної програми:

Зінкевич О.М., викладач вищої кваліфікаційної категорії,
викладач-методист

Робоча навчальна програма розроблена відповідно до Положення про порядок розроблення, затвердження робочої програми навчальної дисципліни у Первомайському медичному фаховому коледжі Миколаївської обласної ради, затвердженого педагогічною радою Первомайського медичного фахового коледжу Миколаївської обласної ради (протокол від 24.10. 2023р. №2) та введеного в дію наказом директора коледжу від 25. 10. 2023р. №350 – н та обговорена і схвалена на засіданні ЦК загальноосвітніх дисциплін

Протокол від. « ___ » _____ 2025 року № ___

Голова циклової комісії загальноосвітніх дисциплін

_____ (Віра Прусова)

(підпис)

« ___ » _____ 20__ року

Рік вступу 2025: 2025-2026 навчальний рік

2026-2027 навчальний рік

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо – професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
	Галузь знань: 1 Охорона здоров'я та соціальне забезпечення	<i>Нормативна</i>	
	Спеціальність : 15 Медсестринство		
Загальна кількість годин -71	Освітньо-професійна програма Сестринська справа Лікувальна справа	Рік підготовки I	
		Семестр	
		I	II
		Лекції	
		21	38
		Практичні заняття	
З них аудиторних – 71год.	Освітньо – професійний ступінь фаховий молодший бакалавр	4	8
		Вид контролю	
		семестрова	підсумкова

2. Відповідно до напрямку профільного навчання визначено мета та завдання навчальної дисципліни:

– сприяти формуванню у студентів національно-культурної ідентичності, патріотичного світогляду, активної соціальної та громадянської позиції, почуття власної гідності у результаті осмислення соціального та морального досвіду минулих поколінь, розуміння історії і культури України в контексті історичного процесу.

Пріоритетними є завдання:

- поглиблення інтересу до історії як сфери знань і навчального предмету, розвиток мисленневих здібностей та умінь, необхідних для розуміння сучасних викликів;
- набуття системних знань про факти, події явища, тенденції у світі ХХ-ХХІст. З позицій:
- цінності життя людини, значення європейських культурних і правових традицій для суспільних процесів в Україні;
- розвиток історичного, критичного та творчого мислення, здатності розуміти загальний хід історичного процесу, проблеми, що стоять перед країною та світом;
- долучення до духовних і культурних надбань і цінностей, історико культурних традицій народів;
- сприяння формуванню політичної та правової культури, громадянської самосвідомості;
- формування предметних і ключових компетентностей.

3. Формування ключових компетентностей:

Утвердження компетентнісного підходу дає можливість орієнтуватися на результат навчальної діяльності, сприяє формуванню і розвитку у студентів здатності практично діяти, застосовувати досвід успішних дій у конкретних ситуаціях.

Впровадження компетентнісного підходу сприятиме реалізації стратегічної мети – розвитку історичної свідомості студентів через формування у них історичних знань та розвиток історичного мислення

Ключові компетентності:

Державний стандарт базової й повної загальної середньої освіти, Концепція 12 - річної середньої загальноосвітньої школи, Концепція профільного навчання в старшій школі, Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти передбачають орієнтацію навчання на формування компетентностей, оволодіння якими дозволить студентам вирішити проблеми в професійному, соціальному житті. Українські педагоги визначили такий перелік ключових компетентностей: **спілкування державною мовою, спілкування іноземними мовами, математична компетентність, компетентності у природничих науках і технологіях, уміння вчитись протягом життя, соціальна, загальнокультурна, здоров'язберігаюча, екологічна грамотність, громадянська, підприємницька компетентності, а також компетентність з інформаційних і комунікаційних технологій.**

● **Спілкування державною мовою - уміння:** ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з предмету, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тему всесвітньої історії; поповнювати свій словниковий запас.

- **Спілкування іноземними мовами - уміння:** здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів.
- **Математична компетентність-** оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.
- **Компетентності у природничих науках і технологіях**

- розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями, усвідомлювати важливість природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій.

Орієнтуватися у інформаційному просторі, володіти й оперувати інформацією відповідно до потреб, застосовувати ІКТ у навчанні і повсякденному житті; знаходити, опрацьовувати і систематизувати інформацію, бути відкритим до інновацій.

- **Уміння вчитись протягом життя-здатність і внутрішня потреба самостійно здобувати знання.**

Формуючи цю компетентність, необхідно щоб студент сам визначав мету діяльності; проявляв зацікавленість навчанням, докладав вольових зусиль; організовував свою працю для досягнення результату, з метою самовдосконалення і самореалізації; відбирав або знаходив потрібні знання, способи для розв'язання задач; усвідомлював свою діяльність і прагнув її вдосконалити; мав уміння й навички самоконтролю та самооцінки. Найкраще це проявляється в проектній діяльності студентів.

- **Соціальна компетентність**

Формуючи **соціальні компетентності** потрібно організовувати групові форми роботи, роботу в парах, залучати до обговорення соціально значимих проблем (запитання один одному, взаємооцінка, взаємоконтроль). Студенти вчать аналізувати механізми функціонування соціальних інститутів суспільства, визначаючи в них власне місце та проектувати стратегії свого життя з урахуванням інтересів і потреб різних соціальних груп; продуктивно співпрацювати з різними партнерами в групі та команді, виконувати різні ролі й функції в колективі, проявляти ініціативу, підтримувати та керувати власними взаєминами з іншими; брати на себе відповідальність за прийняті рішення та їх виконання; спільно визначати мету діяльності, планувати, розробляти й реалізовувати соціальні проекти і стратегії індивідуальних та колективних дій; визначати мету комунікації, застосовувати ефективні стратегії спілкування залежно від ситуації, вміти емоційно налаштуватися на спілкування з іншим.

- **Загальнокультурна компетентність**

Формуючи загальнокультурну компетентність слід навчати студентів аналізувати й оцінювати найважливіші досягнення національної, європейської та світової науки й культури, орієнтуватися в культурному та духовному контекстах сучасного українського суспільства; ознайомлювати студентів з різними культурами та цивілізаціями, формувати переконання у

значенні внеску кожної з них для розвитку світової цивілізації, підвищувати культурний розвиток вихованців.

- **Екологічна грамотність. Здоров'язберігаюча компетентність**

Здатність розумно й раціонально користуватися природними ресурсами. Усвідомлене ставлення до ролі довкілля для життя і здоров'я людини; готовність виявляти активну життєву позицію у питаннях захисту довкілля.

Під поняттям здоров'язберігаючої компетентності слід розуміти характеристики, властивості молодій людині, спрямовані на збереження фізичного, психічного та духовного здоров'я — свого та оточення.

Формуючи цю компетентність потрібно направляти зусилля студентів на збереження і зміцнення фізичного, соціального, духовного і психічного здоров'я, здорового способу життя та пропагувати його.

- **Компетентності з інформаційних і комунікаційних технологій**

Вчити застосовувати інформаційно-комунікаційні технології в навчанні та повсякденному житті;

раціонально використовувати комп'ютер при розв'язуванні задач, пов'язаних з опрацюванням інформації, її пошуком, систематизацією, зберіганням, поданням та передаванням інформації. (Створення презентацій, використання мережі Інтернет)

Студенти на заняттях та під час підготовки домашніх завдань використовують різноманітні додаткові, альтернативні джерела (журнал «Історія в школі», газету «Історія і правознавство», статті та монографії провідних істориків, довідники, словники, документів тощо, переглядають телепередачі)

- **Громадянська компетентність**

Формуючи громадянську компетентність, вчити студентів орієнтуватися в проблемах сучасного суспільно-політичного життя країн світу, в Україні, знати процедури участі в діяльності політичних інститутів демократичної держави, органів місцевого самоврядування; застосовувати процедури й технології захисту власних інтересів, прав і свобод своїх та інших громадян, виконання громадянських обов'язків у межах місцевої громади та держави загалом;

застосовувати способи та стратегії взаємодії з органами державної влади на користь собі й громадянському суспільству;

використовувати способи діяльності й моделі поведінки, що відповідають чинному законодавству України, задовольняють власні інтереси особи та захищають права людини й громадянина;

робити свідомий вибір та застосовувати демократичні технології прийняття індивідуальних і колективних рішень, враховуючи інтереси й потреби громадян, представників певної спільноти, суспільства та держави.

- **Підприємницька компетентність**

Формуючи цю компетентність слід залучати студентів до підготовки й участі в історичних турнірах, вікторинах інтелектуальних іграх, до пошуково-дослідницької роботи .

Формування всіх ключових компетентностей здійснюється на кожному занятті, і всі вони переплітаються між собою.

На заняттях історії також потрібно спрямовувати діяльність на набуття студентами предметних компетентностей.

До загальнопредметних компетентностей з предмету історія належать: **хронологічна, просторова, інформаційна, мовленнєва, логічна, аксіологічна.**

Формуючи **хронологічну компетентність**, необхідно направляти діяльність студентів на вміння орієнтуватися в історичному часі; розглядати суспільні явища в розвитку та в конкретних історичних умовах певного часу; зіставляти історичні події, явища з періодами (епохами), орієнтуватися в науковій періодизації історії; використовувати періодизацію як спосіб пізнання історичного процесу, складати хронологічні таблиці, синхронізувати події всесвітньої історії та історії України.

Формуючи **просторову компетентність**, **потрібно навчати** студентів орієнтуватися в історичному просторі; співвідносити розвиток історичних явищ і процесів з географічним положенням країн та природними умовами; показувати на карті місця історичних подій використовувати карту як джерело інформації під час характеристики історичних подій, явищ, процесів; користуючись картою, визначати причини та наслідки історичних подій, процесів, основні тенденції розвитку міжнародних відносин і місця в них України, пов'язані з геополітичними чинниками і факторами навколишнього середовища; характеризувати, спираючись на карту, історичний процес та його регіональні особливості.

Інформаційну компетентність потрібно формувати через вміння студентів працювати з джерелами історичної інформації; критично аналізувати й оцінювати історичні джерела, виявляти тенденційну інформацію та пояснювати її необ'єктивність; користуватись довідковою літературою, Інтернетом тощо для самостійного пошуку інформації; самостійно інтерпретувати зміст історичних джерел та відбиті в них історичні факти, явища, події; оцінювати, порівнювати, пояснювати факти і явища дійсності на основі інформації, отриманої з різних джерел знань; розрізняти інші погляди, визнавати та сприймати цю різноманітність.

Систематизувати історичну інформацію, складаючи таблиці (хронологічні, синхроністичні, конкретизаційні, порівняльні та ін.), схеми, плани різних типів (простий, розгорнутий, картинний тощо).

При формуванні **мовленнєвої компетентності** необхідно навчати студентів спілкуванню державною мовою, будувати усні та письмові висловлювання щодо історичних подій і явищ, складати таблиці та схеми й будувати відповідь на основі схеми чи таблиці, висловлювати власну думку, формулювати й захищати власну позицію під час усної та письмової дискусій, визначати історичні поняття та застосовувати їх для пояснення історичних явищ і процесів.

Формуючи **логічну компетентність** потрібно навчати аналізувати, пояснювати історичні факти, формулювати теоретичні поняття, положення, концепції:

аналізувати, синтезувати й узагальнювати значний обсяг інформації в певній системі; користуватись науковою термінологією; застосовувати поняття як інструмент пізнання нового; визначати роль людського фактора в історії, давати всебічну характеристику історичних особистостей, розкривати внутрішні мотиви їхніх дій, створювати політичні й історичні портрети; визначати причини, сутність, наслідки та значення історичних явищ і подій; проводити нескладні дослідження.

Щоб сформувати **аксіологічну компетентність**, слід вчити студентів формулювати версії й оцінки історичного руху та розвитку, порівнювати, пояснювати, узагальнювати та критично оцінювати факти й діяльність осіб, спираючись на набуті знання, власну систему цінностей, з позиції загальнолюдських і національних цінностей; виявляти суперечності в позиціях, різні інтереси, потреби соціальних груп і окремих осіб та їх роль в історичному процесі, тенденції й напрями історичного розвитку; оцінювати

різні версії й думки про минулі історичні події, визнаючи, що деякі джерела можуть бути необ'єктивними.

Формування життєвих компетентностей-стратегічна мета. Водночас досягнення стратегічної мети неможливе без здійснення проміжних цілей, якими є предметні компетентності, що у них ключові набувають конкретизації та свого практичного втілення. Готуючись до кожного заняття ставлю завдання формувати предметні компетентності як засіб розвитку ключових.

1. Тематичний план лекційних і практичних занять I семестр 10 клас

№	Тема	Кільк год	Лекції	Пр. зан.	Знати	Уміти Теми для навчальних проектів
	Розділ I. Передумови Першої світової війни. Війна та революції					
1.	Вступ. Поняття «XX століття» у світовій історії. Початок Першої світової війни.	2	2		<i>Зміст понять:</i> Перша світова війна, геополітичні інтереси, позиційна війна. <i>Хронологічні межі:</i> Першої світової війни,	Встановити хронологічну послідовність подій Першої світової війни Показати на карті зони геополітичних зазіхань держав – членів Антанти та Троїстого союзу, основні битви

						Першої світової війни Визначити передумови Першої світової війни,
2.	Воєнні кампанії та події 1915—1918 рр.	2	2		Дати революції у Російській імперії, вступу у війну США і виходу із війни Росії, приходу до влади більшовиків, революції в Австрії, Німеччині, Болгарії, Комп'єнського перемир'я Вплив економічних і політичних процесів на хід війни Наслідки вступу США у війну та виходу із війни Росії Ксенофобія, геноцид	Встановити хронологічну послідовність подій Першої світової війни Показати на карті основні битви Першої світової війни Визначити передумови революції у Російській імперії, причини і наслідки приходу до влади більшовиків Визначити особливості повсякденного життя під час війни Проект: «Жінки у війнах і революціях поч. ХХст.(соціальні статуси і життєві долі)»
	Розділ II.Облаштування повоєнного світу					
3.	Облаштування повоєнного світу	2	2		Система озброєного миру,	Встановити хронол.

	(Паризька мирна конференція 1919 р. Вашингтонська конференція 1921—1922 рр).				репарації, контрибуція, ратифікація Розпад багатонаціональних імперій	послідовн. революц. подій у Європі Узагальнити основні політичні, економічні та світоглядні наслідки Першої світової війни та революцій у Росії та Німеччині Есе «Переможені і переможці у Великій війні: узгодження позицій»
4.	<i>Контрольна робота із розділу «Передумови Першої світової війни. Війна та революції. Облаштування повоєнного світу»</i>	2	2			
	Розділ 3. Провідні держави світу в міжвоєнний період					- <i>Порівняти</i> стратегії подолання світової економічної кризи, обрані урядами США, Великої Британії, Франції, Італії та Німеччини; - <i>встановити хронологічну послідовність і синхронність фактів, пов'язаний із економічною стабільністю та світовою кризою</i>

						у провідних країнах міжвоєнного світу, боротьбою за збереження демократичного устрою
5.	Сполучені Штати Америки у міжвоєнний період	2	2		- <i>зміст понять</i> : проспериті, світова економічна криза, фондова біржа, державне регулювання економіки, <i>хронологічні межі</i> доби «проспериті», Великої депресії, «Нового курсу», - « <i>Новий курс</i> » Франкліна Рузвельта як вимушений перехід до державного регулювання ринкової економіки	<i>охарактеризувати</i> добу «проспериті» в США, <i>висловлювати аргументовані судження</i> про політичну діяльність Франкліна Рузвельта,
6.	Велика Британія, Франція у міжвоєнний період.	2	2		- <i>хронологічні межі</i> діяльності урядів, Народного фронту у Франції, реформування Британської імперії	- <i>встановити хронологічну послідовність і синхронність фактів</i> , пов'язаний із економічною стабільністю та світовою кризою у провідних країнах міжвоєнного світу, боротьбою за збереження

						<p>демократичного устрою</p> <p><i>охарактеризувати</i></p> <p>реформування Британської імперії, діяльність Народного фронту у Франції</p> <p><i>Висловлювати аргументвані судження</i> про політичну діяльність Едуарда Даладьє, Джеймса Рамсея Макдональда</p>
7.	Італія, Німеччина у міжвоєнний період.	2	2		<p>тоталітаризм, фашизм, корпоративна держава, нацизм (націонал-соціалізм);</p> <p><i>- хронологічні межі існування Веймарської республіки</i></p>	<p><i>- встановити хронологічну послідовність і синхронність фактів, пов'язаний із економічною стабільністю та світовою кризою у провідних країнах міжвоєнного світу, боротьбою за збереження демократичного устрою і становлення тоталітарних режимів у СРСР, Італії та Німеччині</i></p> <p><i>охарактеризувати</i> Веймарську республіку, нацистський</p>

						режим та фашистський режим в Італії <i>висловлювати аргументвані судження</i> про політичну діяльність, Адольфа Гітлера, Беніто Муссоліні.
8.	Радянський Союз у міжвоєнний період	2	2		<ul style="list-style-type: none"> - «<i>договірна федерація</i>» - <i>хронологічні межі</i> нової економічної політики та спланованої модернізації в СРСР - <i>цілі та методи</i> політики «великого стрибка» (спланованої модернізації) в СРСР утвердження комуністичного тоталітарного режиму (сталінізму) в СРСР; 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>встановити хронологічну послідовність і синхронність</i> фактів, пов'язаних із економічною стабільністю та світовою кризою у провідних країнах міжвоєнного світу, боротьбою за збереження демократичного устрою і становленням тоталітарних режимів у СРСР, Італії та Німеччині <i>охарактеризувати</i> нову економічну політику та політику «великого стрибка» в СРСР- <i>пояснити</i> сутність СРСР як нової форми Російської імперії в умовах національно-виз

						вольних рухів поневолених Росією народів; висловлювати аргументовані судження про політичну діяльність, Йосифа Сталіна.
9.	Практичне заняття: «Тоталітарні режими: встановлення державного контролю над публічним життям і суспільною свідомістю»	1		1	- сутність протистояння між тоталітарними режимами та демократичними рухами як визначальну особливість історичного процесу в міжвоєнний період; - світоглядне наповнення тоталітарних ідеологій, їхню спрямованість проти інтересів людини та засад людяності	- виявити (з використанням історичної карти та інших джерел) зміни в геополітичній ситуації в Європі у зв'язку з утвердженням тоталітарних режимів; порівняти Комуністичний, фашистський, нацистський тоталітарні режими.
10.	Контрольна робота із розділу «Провідні держави світу в міжвоєнний період»	1	1			
	Розділ 4. Держави Центрально-Східної Європи				Час утворення нових держав у Центрально-Східній Європі, формування авторитарних режимів. Труднощі становлення нових	Уміти : Синхронізувати процеси та події у країнах Центрально-Східної Європи у міжвоєнний період;

					<p>незалежних держав, особливості авторитарних режимів, перебіг економічних, політичних і культурних процесів у міжвоєнний період. Сутність національних проблем у регіоні</p>	<p>Охарактеризув. геополітичне становище; Встановити передумови становлення авторитаризму; Порівняти розвиток країн регіону у міжвоєнний період</p>
11.	<p>Держави Центрально-Східної Європи (Річ Посполита. Чехословацька республіка. Угорщина. Румунія. Болгарія. Югославія.) <u>Практичне заняття:</u> « Міжнаціональні відносини у державах Центрально-Східної Європи»</p>	2	1	1	<p>Становлення Другої Речі Посполитої Зміст понять: санація, примусова асиміляція. Особливості політики Польщі у Галичині та на Волині та причини наростання напруги між українцями та поляками у наслідок пацифікації, осадництва та полонізації Сепаратистськ. рух. Режим Хорті, Антонеску. Королівська диктатура. Утворення Югославії Становище національних</p>	<p>Охарактеризув. історичного діяча: Юозефа Пілсудського, Томаша Масарика</p>

					меншин і міжнаціональні відносини у країнах регіону	
	Розділ 5. Держави Азії та Латинської Америки					
12.	Японія. Китай. Індія.	2	2		<p>Мілітаризація економіки, державних інституцій та суспільної свідомості населення. Зовнішня експансіоністськ політика Національна революція та боротьба за владу між КПК і Гомінданом. Чан Кайші. Розгортання антиколоніальн. боротьби в Індії. Махатма Ганді.</p> <p>Зміст понять: гандизм,</p>	<p>Уміти синхронізувати події економічного та суспільного життя Японії, Китаю, Індії. Виявити геополітичні інтереси Японії в міжвоєнний період Визначити особливості, характерні риси антиколоніальн. руху в Індії та національного руху у Китаї,. Причини та наслідки мілітаризації Японії Висловити аргументовані судження про громадсько-політичну діяльність Махатми Ганді, ЧанКайші, Кемалю Ататюрка Проект: Філософія ненасильництва у визвольних рухах XXст.(досвід</p>

						Махатми Ганді у діяльності М.Л. Кінга, Нельсона Мандели, радянських дисидентів)
13.	<u>Практичне заняття:</u> «Азія та Латинська Америка: протиборство демократичних сил і диктаторських режимів»	2		2	Розпад Османської імперії. Модернізація Туреччини та Ірану Кемаль Ататюрк Витоки та сутність Близькосхідної проблеми Тенденції економічного та суспільного розвитку країн Латинської Америки Зміст понять: етатизм, латифундія, хунта, сіонізм.	Уміти синхронізувати події економічного та суспільного життя мусульманських держав та країн Латинської Америки Визначити особливості модернізаційних процесів у країнах Азії та Латинської Америки Висловити аргументовані судження про громадсько-політичну діяльність Кемалю Ататюрка Есе: Портрет національного лідера на тлі епохи: Кемаль Ататюрк, Чан Кайші, сунь Ятсен
14.	<i>Контрольна робота із розділів:</i> «Держави Центрально-Східної Європи, держави Азії	1	1			

та Латинської Америки»					
------------------------	--	--	--	--	--

Тематичний план лекційних і практичних занять

II семестр 10 клас

	Розділ 6. Передумови Другої світової війни					
1.	Передумови Другої світової війни. Утворення осередків Другої світової війни.	2	2		політика «умиротворення» агресора, аншлюс, Судетська проблема, «Вісь» Час утв. «Вісі», Мюнхенської угоди, англо-франко-радянських переговорів у Москві, дату укладання пакту Молотова-Ріббентропа причини кризи Версальсько-Вашингтонської системи причини та наслідки провалу проекту системи колективної безпеки (Східного пакту) Сутність політики умиротворення та її роль у наближенні Другої світової війни	Визначити (за допомогою іст. карти) вогнища війни на Далекому Сході, в Африці та Європі, сфери впливу Німеччини та СРСР за таємним протоколом до пакту Молотова-Ріббентропа; Визначити причини та наслідки політики «умиротворення», рад. – нім. Зближення. Охар. діял. Ліги націй в умовах загостр. між. відносин 30-х рр, порівняти передумови I та II світових воєн, оцінити політичну позицію та діяльність євр. лідерів в назрівання війни

						Проект «Українське питання у міжнародній політиці напередодні Другої світової війни»
	Розділ 7. Друга світова війна					
2.	Початок Другої світової війни	2	2		Причини, характер, періодизація Псвітової війни Дивна війна Хронологічні межі Псвітової війни, військові операції	<i>Визначити(за доп. карти) послідовність загарбання Гітлером країн Європи</i>
3.	Воєнні дії в середині 1941 — 1942 рр. Антигітлерівська коаліція	2	2		Хронологіч. межі німецько-рад. війни, дати ключових битв, військових операцій; Утв. Антигітл. коаліції, її значення	<i>Визначити(за доп. карти) основні театри воєнних дій, місця основних битв</i>
4.	Воєнні дії в другій половині 1942 — 1943 рр. Окупаційний режим у поневолених країнах. Рух Опору.	2	2		Новий порядок, Голокост, праведники народів світу, Рух Опору, колабораціонізм	Охарактеризув. течії у русі Опору, визначити передумови і наслідки Голокосту, виклики, перед якими опинилось людство в умовах Псвіт. війни Проект «Праведники народів світу:

						ПОДВИГ В ІМ'Я ЛЮДЯНОСТІ»»
5.	Воєнні дії в 1944 р. Завершення та підсумки Другої світової війни. Світ після Другої світової війни	2	2		Другий фронт, пол., ек., соц.. наслідки II світ. війни Нюрнберзький і Токійський судові процеси, утв. ООН	Оцінити роль провідних представників світової пол. та військ. еліти у ключових подіях II світ. війни (Рузвельта, Черчіля, Сталіна, Ейзенхауера)
6.	Практичне заняття: «Примусова праця у Третньому райху. Трагедія ув'язнених у німецьких концтаборах та їх доля».	1	1			
7.	Розділ 8. Повсякденне життя та культура в міжвоєнний період Освіта та наука. Література й мистецтво у міжвоєнний період та в роки Другої світової війни	1	1		Зміст понять: модерн, авангардизм, течії модернізму, втрачене покоління, масова культура, олімпійський рух. Провідні наукові ідеї міжвоєнного періоду. Найважливіші досягнення науки і техніки, їх вплив на повсякденне життя людей. Розвиток кінематографу	Уміти характеризувати зміни у повсякденному житті, визначити тенденції у розвитку культури, пояснювати про вплив досягнень науки і техніки на повсякденне життя людей. Висловлювати аргументовані судження про наукову, мистецьку діяльність Сальвадора Далі, А. Ейнштейна, Ч. Чапліна

						Проекти: «Виставка творів у стилях модернізму» «Доля митців і мислителів в умовах протистояння демократії і тоталітаризму»
7.	Контрольна робота із розділів: «Друга світова війна. Повсякденне життя та культура в міжвоєнний період»	2	2			
	11 клас					
	Розділ 1. Облаштування повоєнного світу					
8.	Створення нової системи міжнародних відносин. Формування біполярного світу	2	2		Знати: зміст понять: конфронтація, біполярний (двополюсний) світ, холодна війна, соціалістичний табір, доктрина; час створення ООН, МОП, МАГАТЕ, ЮНЕСКО, ЮНІСЕФ, Світового банку, ВООЗ; поділу Німеччини; утворення Північноатлантичного союзу (НАТО) і	Уміти: встановити послідовність подій повоєнних часів, пов'язаних з утворенням “двополюсного світу”; використовув. карту як джерело інформації про територіальні зміни в Європі за підсумками війни; встановити причини і спрогнозувати можливі наслідки

					<p>Варшавського блоку (ОВД); характерні риси Ялтинсько-Потсдамської системи міжнародних відносин; мету, принципи та механізми діяльності ООН, спеціалізованих організацій під егідою ООН; вплив “плану Маршалла” на відбудову повоєнної Європи і формування “двополюсного світу”; значення “Загальної декларації прав людини” (1948 р.) і міжнародних пактів про права людини (1966 р.) як основи сучасного міжнародного права.</p>	<p>розв’язування холодної війни.</p> <p>Проект «Реалізація завдань ООН її спеціалізованими і організаціями: приклади діяльності»</p>
	<p>Розділ 2. Держави Північної Америки та Західної Європи: Формування постіндустріального суспільства</p>					
9.	<p>Тенденції економічного, соціального, політичного розвитку</p>	2	2		<p>Знати: зміст понять: неоконсерватизм</p>	<p>Уміти:– встановити послідовність і синхронність</p>

	<p>держав Північної Америки та Західної Європи</p>			<p>еолібералізм, брексіт; падіння авторитарних режимів у Греції, Португалії та Іспанії, Баскське питання, боротьба за права конфесій, мов, сексуальних меншин; укладення Римських угод та Маастрихтськ. договору; основні <i>тенденції</i> розвитку політичних систем країн Заходу у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст.;</p> <p><i>причини</i> утвердження США як провідної держави “вільного світу”; <i>значення</i> об’єднання Німеччини й утворення Європейського Союзу;</p> <p><i>внесок</i> української діаспори в науково-технічну революцію.</p> <p>Постіндустріальн е суспільство, утвердження</p>	<p>подій, пов’язаних з утвердженням у Західній Європі ліберальної демократії та соціальної ринкової економіки; <i>використовувати карту як джерело інформації</i> про процеси економічної інтеграції Західної Європи <i>охарактеризувати</i> шведську соціальну модель, процеси зміцнення демократії та формування соціального ринкового господарства на Заході в другій половині ХХ – на початку ХХІ ст.;</p> <p>етнонаціональні проблеми Заходу та <i>оцінити</i> шанси на їх розв’язання у найближчому майбутньому; <i>визначити причини та наслідки</i> боротьби за права конфесійних, мовних і</p>
--	---	--	--	---	---

					принципів громадянського суспільства. ТНК; шведська соціальна модель.	сексуальних меншин у країнах Заходу; <i>визначити</i> причини та ознаки кризових явищ в ЄС, <i>розробити стратегію</i> їх подолання; <i>визначити</i> роль США та ЄС в сучасних міжнародних відносинах.
10.	США та Канада	2	2		Знати: <i>зміст понять:</i> маккартизм, рух афроамериканців у США за громадянські права, М.Л. Кінг. Неоконсерват., неолібералізм, рейганоміка, соціальне ринкове господарство. Проблема Квебеку. Етнонаціоналізм.	Висловити <i>обгрунтоване судження про політичну діяльність</i> Барака Обама, Рональда Рейгана, Джона Кеннеді, Дональда Трампа, П'єраТрюдо.
11.	Велика Британія та Франція	2	2		Знати: – <i>зміст понять:</i> проблема Ольстру, тетчеризм, “червоний травень” у Франції	<i>висловити обгрунтоване судження про політичну діяльність</i> Тоні Блера, Шарля де Голля, Франсуа Міттерана
12.	ФРН та Італія	2	2		Знати: економічне диво, соціальне ринкове господарство, об'єднання Німеччини	– <i>визначити причини та наслідки</i> тривалого економічного зростання в ФРН та Італії;

						висловити обґрунтоване судження про політичну діяльність Конрада Аденауера, Ангели Меркель, Сільвіо Берлусконі.
13.	Практичне заняття: Процеси демократизації в країнах Західної Європи і Америки у другій половині ХХ – початку ХХІ ст.: причини, специфіка і наслідки	1		1		Есе: – Яким має бути сучасний політичний лідер?
14.	Контрольна робота із розділу: Держави Північної Америки та Західної Європи: Формування постіндустріального суспільства	1		1		
	Розділ 3. Держави Центрально-Східної Європи: трансформаційні процеси					
15.	Країни Центрально-Східної Європи у II половині 1940-х – 1960-х.рр.	2	2		Знати: зміст понять: самоврядний соціалізм події Угорської революції, <i>Особливості</i> втілення сталінської моделі соціалізму	Уміти: встановити причини революції в Угорщині. «Працької весни»

					в країнах Центрально-Східної Європи; <i>визначити</i> роль СРСР у формуванні соціально-економічної і політичної ситуації у країнах Центрально-Східної Європи у період сталінської диктатури та постсталінські часи; роль етнічних проблем у дестабілізації ситуації в колишній Югославії ; Утв. РЕВ	
16.	Країни Центрально-Східної Європи у 1970-х - на поч.. ХХІ ст..	2	2		Знати: <i>Зміст понять:</i> Празька весна, оксамитова революція, перебудова, гласність, , соціалізм з людським обличчям, Солідарність, шокова терапія; події “Празької весни”, утворення РЕВ; перебудови в СРСР, “оксамитових революцій”, розпаду СРСР, Югославії та Чехословаччини	Уміти: – <i>використовувати карту як джерело інформації</i> про процес трансформації держав соціалістичн. табору наприкінці 80-х років ХХ ст.; <i>встановити</i> причини Празької весни розпаду СРСР і падіння комуністичних режимів у

					Країни Центрально-Східно ї Європи на поч.. XXІст.	Східній Європі. <i>порівняти</i> трансформацій ні процеси в країнах Центрально-Сх ідної Європи; <i>визначити</i> ролі країн Центрально-Сх ідної Європи в сучасних міжнародних відносинах; Проект “Празька весна” 1968 року.
17.	Практичне заняття: СРСР у 1945-1991рр. Вплив політичних процесів у СРСР на розвиток країн Центрально-Східної Європи у 1945 -1991рр.	2	1	1	– вплив на розвиток регіону Центрально-Схі дної Європи політичних процесів в СРСР та Холодної війни;	Проект «Роль лідерів у трансформацій них процесах у країнах Східної Європи на зламі 1980–1990-х рр. (на прикладі Вацлава Гавела, Леха Валенси, інших).» <i>висловити</i> <i>аргументовані</i> <i>судження</i> щодо діяльності Олександра Дубченка, Йосифа БрозТито, Леха Валенси, Вацлава Гавела
	Розділ 4.Розпад колоніальних імперій. Країни Азії, Африки					

	та Латинської Америки: вибір шляхів розвитку					
18.	Японія. Китай. Індія	2	2		<p>Знати: <i>зміст понять:</i> Рух неприєднання, час японського економічного дива, реалізації курсу “трьох червоних знамен” і культурної революції Мао Цзедуна, здобуття незалежності народами Індії, <i>причини й особливості</i> “культурної революції” в Китаї, конфесійного протистояння в Південній Азії; “японського економічного дива”, “чотирьох модернізацій” Ден Сяопіна.</p>	<p>Уміти: <i>встановити послідовність і синхронність подій, що відбулися</i> в країнах Азії, Африки та Латинської Америки; <i>використовувати</i> карту як джерело інформації про процес деколонізації Азії геофактори, що сприяли формуванню тут військово-політичних союзів й економічних регіонів; <i>порівняти</i> “японське економічне диво” з аналогічними явищами в Німеччині та Італії; основні тенденції розвитку країн Азії – <i>висловити аргументовані судження</i> щодо діяльності Індіри Ганді, Джавахарлала Неру, Ден</p>

						Сяопіна, Хірохіто, Мао Цзедуна.
19.	Країни Близького Сходу, Африки, Латинської Америки: вибір шляхів розвитку (Близькосхідна проблема та шляхи її врегулювання. Ісламська революція в Ірані. “Арабська весна”. Конфлікт у Сирії. Терористична діяльність. Ісламська держава Іраку і Леванту. Деколонізація Африки. Латинська Америка. Революція на Кубі.)	2	2		Знати: <i>зміст понять:</i> Арабська весна, ісламська революція, ісламський фундаменталізм; Рік Африки, апартеїд деколонізація; події утворення Ізраїлю та Пакистану, ісламської революції в Ірані, початку “Арабської весни”, формування ІДІЛ, деколонізації Африки, ліквідації апартеїду, революції на Кубі; <i>причини й особливості</i> Ісламської революції в Ірані, революції на Кубі; деколонізаційних процесів у світі; близькосхідної проблеми, “Арабської весни”, конфлікту в Сирії; <i>вплив</i> конфлікту в Сирії та	Уміти: <i>встановити послідовність і синхронність подій, що відбулися</i> вкраїнах Азії, Африки та Латинської Америки; – <i>використовувати</i> карту як джерело інформації про процес деколонізації Африки, геофактори, що сприяли формуванню тут військово-політичних союзів й економічних регіонів; – <i>визначити</i> можливі способи врегулювання близькосхідної проблеми; подолання наслідків апартеїду; особливості соціально-економічного та політичного розвитку країн Латинської Америки;

					терористичної діяльності ІДІЛ на розвиток регіону і світу	<i>порівняти</i> основні тенденції розвитку країн Азії, Африки та Латинської Америки; <i>висловити</i> аргументовані судження щодо діяльності Фіделя Кастро, Нельсона Мандели
20.	Практичне заняття: Моделі інноваційного розвитку нових азійських незалежних держав	2		2		Есе: <i>Сучасні країни Азії: діалог західної та східної цивілізацій</i>
	Розділ 5. Міжнародні відносини Розділ 6. Повсякденне життя і культура					
21.	Міжнародні відносини у II половині 1940-х – поч.. XXI ст. Практичне заняття: Рашизм vs система міжнародної безпеки і сучасний світоустрій	2	1	1	Знати: <i>зміст понять:</i> Берлінська криза, Карибська криза, розрядка, міжнародний тероризм; <i>час</i> Холодної війни, Берлінської і Карибської кризи, війни у Кореї, В'єтнамі, Афганістані, проведення Гельсінської конференції; нове політичне мислення;	Уміти: <i>використовувати</i> карту як джерело інформації про події холодної війни: Берлінську кризу, Карибську кризу, війну у Кореї та В'єтнамі, в Афганістані, <i>пояснити</i> вплив Гельсінської конференції на міжнародні відносини на

				<p><i>причини, ознаки, динаміку та наслідки</i> Холодної війни, розрядки, Гельсінської конференції. багатополярний світ, міжнародний тероризм;</p> <p><i>час</i></p> <p><i>причини, ознаки, динаміку та наслідки</i> міжнародного тероризму; політики розрядки Російсько-українська війна. Міжнародна «антипутінська коаліція»</p>	<p>зламів ХХ–ХХІ ст.;</p> <p><i>охарактеризувати</i> Берлінську кризу, війну в Кореї, Карибську кризу, війни у В'єтнамі та Афганістані як прояви загострення міжнародних відносин в умовах холодної війни. <i>використовув.</i> карту як джерело інформації про сучасну геополітичну ситуацію у світі;</p> <p><i>пояснити</i> вплив Гельсінської конференції на міжнародні відносини на зламі ХХ–ХХІ ст.;</p> <p><i>пояснити</i> процеси переходу від біполярності до багатополярного світу; вплив “нового політичного мислення” та розпаду СРСР на міжнародні</p>
--	--	--	--	--	--

						відносини кінця XX ст. визначати характер російсько-української війни
22.	Науково-технічно революція. Становлення постіндустріального (інформаційного) суспільства. Культура “віртуальної реальності”. (Освітні системи. Університети як автономні осередки науки й освіти..)	2	2		Знати: <i>зміст понять:</i> науково-технічна революція (НТР), високі технології, динаміку, напрямки і здобутки НТР; <i>діяльність видатних представників науки, другої половини XX – початку XXI ст</i>	Уміти: <i>охарактеризувати зміни у змісті та характері праці, соціальної структури суспільства;</i> <i>визначити вплив основних досягнень НТР на життя суспільства</i> <i>визначити соціальні наслідки НТР.</i> Проект: Винаходи XX і поч. XXI століття, які скоротили відстані та змінили світ» <i>Порівняти зміст характер праці, соціальну структуру модерного (індустріального) та постмодерного (інформаційного) суспільства;</i>
23.	Практичне заняття: Модерне (індустріальне) та постмодерне (інформаційне) суспільства: тяглість та зміни.	2				

23.	<p>Розвиток культури – II пол.. XX ст.. – поч.. XXIст.(літератури, образотворчого мистецтва, архітектури, музики, театру, кіно й спорту: домінуючі тенденції.</p> <p>Основні тенденції розвитку світу в другій половині XX – на початку XXI ст.</p>	1	1		<p>Знати: <i>зміст понять:</i> неореалізм, функціоналізм, постмодернізм, соціальний реалізм, абстракціонізм, поп-арт;</p> <p><i>діяльність видатних представників літератури, мистецтва і спорту другої половини XX – початку XXI ст;</i> – базові художні принципи провідних мистецьких течій сучасності.</p> <p>Знати: <i>основні етапи світового суспільного розвитку в XX і на початку XXI ст.;</i></p> <p><i>взаємозалежність</i> подій, явищ і процесів у сучасному світі;</p>	<p>Уміти: <i>визначити</i> вплив сучасних тенденцій в освіті, літературі, образотворчому мистецтві, архітектурі, музиці, театральном у мистецтві, кінематографі й спорті;</p> <p><i>визначити і пояснити</i> різницю в умовах розвитку культури на теренах ЄС та в інших регіонах світу (на вибір);</p> <p>Проекти: «Галерея сучасного мистецтва» «Визначні пам'ятки сучасної архітектури (створення інтерактивної карти).»</p> <p>Уміти: <i>визначити</i> основні тенденції розвитку світу в другій половині XX і на початку XXI ст..</p>
24.	<p>Контрольна робота за розділами 3-6</p>	1				

5.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів з всесвітньої історії.

Рівні навчальних досягнень студентів	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
I.Початковий	1	Студент може витворити 2-3 події, дати, історичні постаті; мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності; виконує не більше ніж 20 % від загальної кількості тестів.
	2	Студент може усно відтворити кілька історичних термінів, явищ; повинен вибрати вірний варіант відповіді (на рівні "так-ні"); частково визначає хронологічну послідовність подій; може самостійно знайти відповідь у тексті підручника; розрізняє окремі історичні події та явища без зв'язку між ними; виконує 20 % від загальної кількості тестів.
	3	Студент може дати відповідь з кількох простих речень; здатен усно відтворити окремі частини теми; має фрагментарні уявлення про роботу з історичними джерелами, слабо орієнтується в хронології подій; має лише загальне уявлення про історичну

		карту; відсутні сформовані уміння та навички; виконує 30 % від загальної кількості тестів
II. Середній	4	Студент має початковий рівень знань; описує історичні події без пояснень причин, з допомогою викладача здатен відтворити логіку та хронологію подій, слабо орієнтується в поняттях; має фрагментарні навички в роботі з підручником, картою, історичними документами; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; здатен давати відповіді на прості, стандартні запитання, виявляє інтерес до навчального матеріалу, виконує 45 % від загальної кількості тестів
	5	Студент знає більше половини навчального матеріалу, здатен відтворити його з помилками та неточностями, має стійкі навички роботи з текстом підручника, може самостійно оволодіти більшою частиною заданого матеріалу, формулює історичні поняття, наводить приклади, знає основні дати; орієнтується в хронології; підтверджує висловлене судження одним-двома аргументами; здатен використовувати під час відповіді карти, схеми; відповіді непослідовні та нелогічні; виконує 55 % від загальної кількості тестів.
	6	Студент самостійно дає більшість визначень, самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу, може поверхово аналізувати історичні події та явища і робити певні висновки; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, володіє хронологією подій; користується додатковими джерелами (хрестоматія, карта, журнально- газетні публікації, комп'ютерні програми,

		Інтернет); виконує 65 % від загальної кількості тестів
3. Достатній	7	Студент правильно відтворює логіку історичних подій, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними, аналізує явища, оцінює діяльність історичних постатей, наводить власні приклади на підтвердження висловлюваної думки; самостійно викладає матеріал теми, здатен з допомогою викладача скласти план реферату, виконати його та правильно оформити; самостійно користується додатковими джерелами історичної інформації; правильно використовує історичну термінологію; складає прості таблиці та схеми; виконує 75 % від загальної кількості тестів.
	8	Студент має достатньо повні знання, вільно використовує навчальний матеріал в стандартних ситуаціях; логічно висвітлює події з точки зору історичного взаємозв'язку; синхронізує історичні події; досконало володіє історичною та політичною картою; формулює та чітко аргументує власну думку; здатен на рецензію відповіді іншого студента; здатен опрацювати матеріал самостійно, вмiє підготувати реферат та захищати його найважливіші положення; виконує 80 % від загальної кількості тестів.
	9	Студент вільно оперує вивченим матеріалом, самостійно аналізує та систематизує історичні явища; знання може застосовувати у змінених, нестандартних ситуаціях; висловлює стандартну аргументацію при оцінці історико-політичних явищ; чітко тлумачить поняття; здатен до самостійного опрацювання навчального матеріалу, але потребує консультацій з викладачем; виконує

		прості творчі завдання; виконує 85 % від загальної кількості тестів
4. Високий	10	Студент має глибокі та повні знання історичних подій, явищ, лідерів; може визначати тенденції та протиріччя історичних процесів; робить аргументовані висновки; використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно складає таблиці та схеми; вирішує творчі завдання; вільно орієнтується у нестандартних ситуаціях; відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну; виконує 95 % від загальної кількості тестів
	11	Студент здатен до самостійного вивчення матеріалу; вміє застосувати вивчений матеріал для винесення власних аргументованих суджень в практичній діяльності (диспути, дискусії, круглі столи), спроможний підготувати за підтримки викладача виступ на студентську наукову конференцію; самостійно знаходить інформацію (наукова історична література, мас-медіа, Інтернет, мультимедійні програми тощо); вільно оперує термінологією; вирішує проблемно-історичні завдання; самостійно в вирішує виконує 100 % від загальної кількості тестів вирішує виконує 100 % від загальної кількості тестів
	12	Студент має системні знання, вміє їх самостійно набувати, представляє власні неординарні судження щодо історичних процесів та явищ; користується широким арсеналом засобів доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно- наукового аналізу та прогнозу історичних явищ; самостійно

		виконує науково- дослідницьку роботу; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; активно використовує знання в практичній діяльності
--	--	---

6. Методичне забезпечення дисципліни

№ за/п	Перелік документації	Кількість
1	Методичні розробки лекційних занять	46
2	НМК + лекція (компютерний варіант)	
3	Методичні розробки СПРС	Немає потреби
4	Роздатковий матеріал з тем	100%
5	Контролюючі матеріали з тем	100%

7. Інформаційні ресурси

№ за/п	Перелік документаційного забезпечення	Кількість
1	Електронний підручник (посібник)	1
2	Мультимедія	46
3	Відеофільмів	20
4	Навчальні програми	1
5	Контролюючі програми	1

Рекомендована література:

Наказ МОН від 12.04.2019 № 472

Всесвітня історія (рівень стандарту) : підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти / О. В. Гісем, О. О. Мартинюк. – Харків : Вид-во «Ранок», 2019.

Всесвітня історія (рівень стандарту) : підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти / О. В. Гісем, Н.М.Сорочинська– Тернопіль : Вид-во «Навчальна книга- Богдан», 2018.-256 с:іл..

Всесвітня історія (рівень стандарту) : підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти / П. Б. Полянський. – К.: Грамота, 2019. – 256 с.

Всесвітня історія (рівень стандарту) : підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти / І. Я. Щупак. – К. : УОЦВ «Оріон», 2018. – 208 с. : іл., карти .

Всесвітня історія (рівень стандарту) : підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти / Ладиченко Т. В. – Київ : Генеза, 2018. – 160 с. : іл., карти.

Всесвітня історія (рівень стандарту) : підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти / О. В. Гісем, О. О. Мартинюк. – Харків : Вид-во «Ранок», 2019. – 224 с.

Всесвітня історія (рівень стандарту) : підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти / П. Б. Полянський. – К.: Грамота, 2019. – 256 с.

Всесвітня історія (рівень стандарту) : підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти / І. Я. Щупак. – К. : УОЦВ «Оріон», 2019. – 256 с. : іл., карти .

Всесвітня історія (рівень стандарту) : підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти / Ладиченко Т. В. – Київ : Генеза, 2019. – 160 с. : іл., карти.